

Zwerfvuilproblematiek: tijd voor een trendbreuk

Hoorzitting voor de Commissie
Leefmilieu

Tycho Van Hauwaert, Bond Beter Leefmilieu, 09/06/2021

- Zwerfvuilbeleid in Vlaanderen
- Europese doelstellingen
- Bedrijfsleven aan tafel
- Groot draagvlak
- Nood aan bewezen instrument: statiegeld

Koploper rommelen in de marge

- 2015: statiegeldstudie
- HAGBA doelstelling: minder zwerfvuil tov 2013.
- Referentiejaar aangepast naar 2015
- Verpakkingsplan 2.0
- Evaluatiemoment vooruitgeschoven naar 2022
- Beslissing over handhaving
- ...

⇒ Veel plannen, **weinig** beleid. We blijven rommelen in de marge en zo halen we onze doelen **nooit**.

Europese doelstellingen

Inzamelingsdoelstellingen SUP directive:

- 2025:
77% van plastic flessen wordt ingezameld
- 2029:
90% van plastic flessen wordt ingezameld

EU Packaging directive

- 2025:
50% van alle plastic verpakkingen plastic
- 2030:
55% van alle plastic verpakkingen recycleren

Europese suggestie om doelen te halen

Om deze doelstelling te halen, kunnen de lidstaten onder andere:

- a) statiegeldregelingen invoeren;
- b) doelstellingen voor gescheiden inzameling vaststellen voor relevante regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid.

Bron: Richtlijn 2019/904 van het Europees parlement en de raad van 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu (SUP-directive)

Bedrijfsleven heeft dikke vinger in de pap

- Bedrijfsleven heeft *lobbyclub*
- Mooimakers wordt gefinancierd door de verpakkingindustrie
- Andere stakeholders & burgers betrekken

Het draagvlak is er

- **Statiegeldalliantie: 2 op 3 gemeenten is lid!**
- Draagvlak: 8 op de 10 Vlamingen is voorstander
- Brussel en Wallonië: **statiegeld in regeerakkoord**

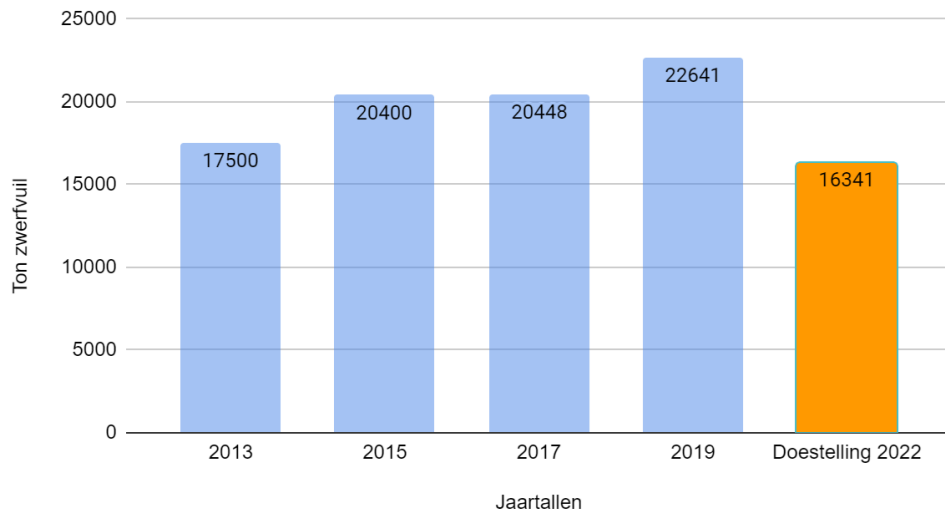

Zwerfvuil: de tendens in Vlaanderen

- Aandeel zwerfvuil stijgt
- 40% van volume zijn blikjes en flesjes
- Zwerfvuil kost handenvol geld: **150 miljoen euro** per jaar.

Er is behoefte aan een nieuw
instrument, een instrument wat
heeft aangetoond wat werkt:
statiegeld

Evolutie zwerfvuil te Vlaanderen

De verpakingsindustrie haalt de doelstellingen niet

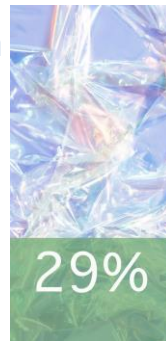
Fost Plus: >80% van plastic flessen worden gerecycleerd

Recover: 50% van de flessen worden gerecycleerd

Fost Plus: 42% van alle plastics worden gerecycleerd

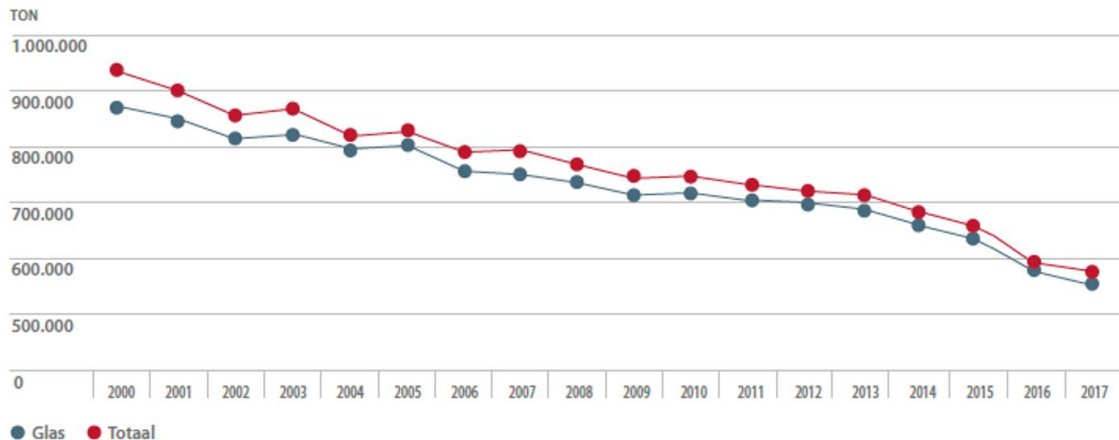

Rekenkamer: 29%

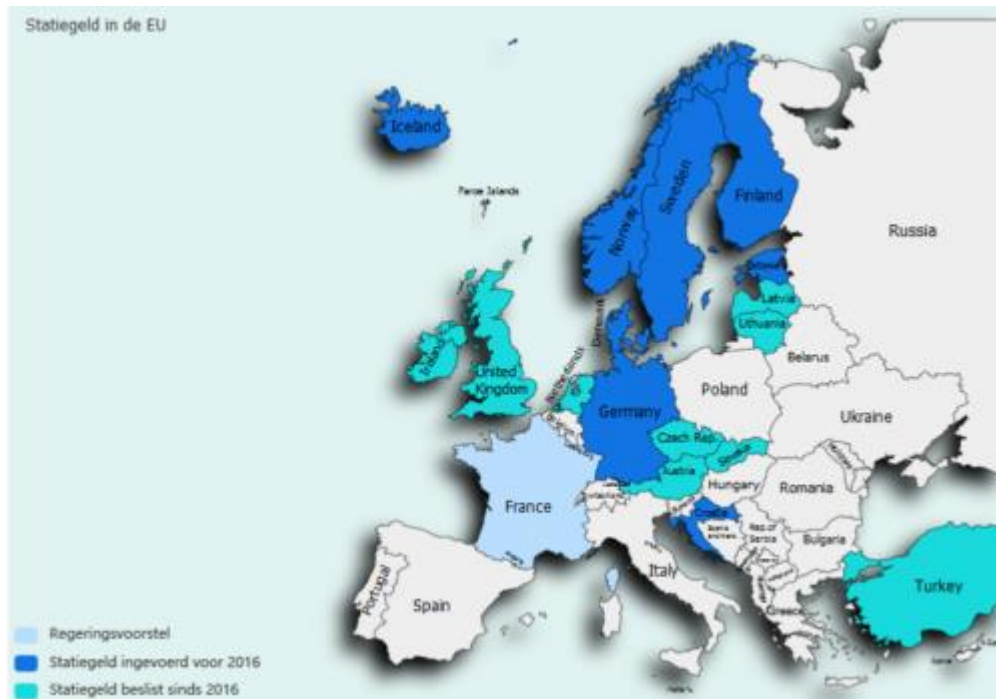
Oplossing: Statiegeld

- **70-90%** minder flesjes en blikjes in het zwerfvuil
- Kwaliteit flessen is hoger!
- Kosten voor zwerfvuil dalen met 1/3e
- Groeiend aandeel “on the go” consumptie
- Evolutie hergebruik daalt

Evolutie herbruikbare drankverpakkingen alle leden Fost Plus

Goede voorbeelden in buitenland

Land	Inzamelpcentage
Denemarken	94%
Duitsland	97%
Estland	86,90%
Finland	90%
Litouwen	92%
Nederland	95%
Noorwegen	89,40%
IJsland	87,30%
Zweden	84,10%

Goede voorbeelden uit het buitenland

Aandeel blikjes in zwerfvuil in
Estland, evolutie voor vs na
invoering statiegeld

80% => 10%

Goede voorbeelden uit het buitenland

Inzamelingspercentage in
Litouwen
(voor vs 1 jaar na invoering
statiegeld)

74,3% => 91,9%

Aandeel drankverpakkingen in
zwerfvuil in Duitsland anno 2021

0,03%

Aanbevelingen

1. Duidelijk beslissingsmoment
 - a. Vervroegde evaluatie: 2021 meten, 2022 snel weten!
 - b. Gekoppeld aan consequentie: statiegeld
2. Actief (financieel) stimuleren van herbruikbare verpakkingen
3. Overheid neemt verpakkingsbeleid over
4. Opruimkosten voor de vervuiler!

Conclusie: aan de slag!

- Beleidsdoelstelling is duidelijk.
- Afstand tot doel is groot.
- We weten wat impact heeft.

**Maak werk van statiegeld,
liever vandaag dan morgen.**

Bedankt!